

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet *Kontroll för ökad tilltro – en ny myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen* (SOU 2020:35)

(Fi2020/02668/BATOT)

Riksdagens ombudsmän (JO) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet *Kontroll för ökad tilltro – en ny myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen*.

I betänkandet lämnas förslag till hur inrättandet av en samordnad funktion för statliga utbetalningar från välfärdssystemen kan bidra till att minska felaktiga utbetalningar. Jag har valt att rikta in mitt yttrande på ett par frågor om förvaltningslagens (2017:900), FL, tillämplighet i den föreslagna myndighetens verksamhet. I övriga delar avstår jag från att yttra mig över förslagen.

Förvaltningslagen gäller för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna och handläggning av förvaltningsärenden hos domstolarna (1 § FL).

Den del av den föreslagna myndighetens verksamhet som avser fördjupade granskningar utgör, enligt utredningens uppfattning, ärendehandläggning eftersom granskningarna leder till beslut som är handlingsdirigerande för mottagande myndigheter och arbetslöshetskassor. Besluten blir däremot inte bindande, vilket enligt utredningen innebär att den enskilde inte får ställning som part. Vad utredningen grundar den senare slutsatsen på framgår dock inte. Om den enskilde anses vara part eller inte har betydelse bl.a. för hans eller hennes möjlighet till insyn i utredningsärendet. Det hade varit värdefullt om utredningen fördjupat analysen, t.ex. genom en diskussion som tar sin utgångspunkt i praxis eller liknande verksamheter hos andra myndigheter.

Som utredningen påpekar finns det en risk för att inrättandet av den föreslagna myndigheten leder till att det blir oklart för den enskilde vilken myndighet som han eller hon ska vända sig till t.ex. i fall då en utbetalning dröjer eller om beloppet uppfattas som felaktigt. Det uttalas att det är en ”strategisk fråga i vilken utsträckning allmänheten och företag ska kunna vända sig direkt till Myndigheten

för utbetalningskontroll” (s. 298 i betänkandet). Jag vill i detta sammanhang lyfta fram att myndighetens verksamhet – oavsett om det är fråga om faktiskt handlande eller ärendehantering – enligt 1 § andra stycket FL omfattas av den lagens grundläggande regler om god förvaltning vilket bl.a. innefattar krav på service och tillgänglighet i enlighet med 6 och 7 §§ FL.